

Foreldreutvalget for barnehager (FUB)

Foreldreutvalget for barnehager, FUB, takker for anledning til å gi innspill til statsbudsjettet for 2021.

Det skrives og snakkes mye fra regjeringens side om tidlig innsats, forebygging og inkludering i barnehagen, samtidig følger det ingen friske midler til å styrke grunnbemanningen som FUB mener er helt avgjørende i det forebyggende arbeidet. Dagens grunnbemanning er en minimumsbemanning, og har vært på plass i mange barnehager og kommuner i flere år allerede. Statsbudsjettet viser at 94 prosent av landets barnehager oppfyller bemanningsnormen.

Riktignok videreføres regjeringens viktige og gode arbeid med kompetanseutvikling av de ansatte, og FUB er meget fornøyd med satsingen på arbeidet med barnas psykososiale barnehagemiljø. Samtidig gjøres det forsvinnende lite med selve grunnbemanningen. Det er en kjensgjerning at det ikke er nok ansatte tilgjengelig for enkeltbarnet og barnegruppene i barnehagens åpningstid, noe som gjør at spriket mellom regjeringens målsetting om tidlig innsats og arbeidet med inkludering og den faktiske virkelighet blir altfor stort.

Det er også hele 40% av de ansatte i barnehagene som er uten barnehagefaglig grunnkompetanse. Kompetansen til personalet er avgjørende for kvaliteten på tilbudet, og det er en utfordring at det fremdeles er en stor del av de ansatte som mangler barnehagefaglig kompetanse. Forsking er tydelig på at det pedagogiske arbeidet har innvirkning på kvaliteten på barnehage tilbudet.

FUB ser med bekymring på hvordan kommunene skal klare å både opprettholde bemanningsnormen og gi tilstrekkelig kompetanseheving til de ansatte, samtidig som barnehageområdet trekkes ned med ca 1 milliard jf. saldert budsjett 2020. Barnehageområdet har i statsbudsjettet 2021 fått et nedtrekk på hele 12,8 %, mye knyttet til redusert tilskudd til private barnehager ifht. pensjonskostnader. FUB hadde forventet at noe av dette nedtrekket hadde blitt omdisponert til å styrke barnehagenes bemanning og til arbeidet med innføring av lovverket knyttet til det psykososiale miljøet i barnehagene.

Flere ulike FUB-utvalg har jobba hardt for å få til nytt lovverk som omhandler psykososialt miljø i barnehagene, og vi er fornøyd med at lovverket kommer til neste år. Endringene i barnehageloven innebærer nulltoleranse kom krenkelser i barnehagen, krav om å jobbe forebyggende, samt en aktivitetsplikt for barnehagene – dette skal sikre alle barn et trygt og godt barnehagemiljø. Loven løfter også fram barn og foreldres rett til medvirkning, og dette er FUB fornøyd med.

I statsbudsjettet for 2021 har Kunnskapsdepartementet satt av 10,3 millioner kroner fordelt på kommunene til arbeid mot mobbing og for et godt barnehagemiljø – i realiteten blir det bare noen få smuler på hver. Disse midlene er dessuten knyttet til kommunenes barnehagemyndighetsutøvelse, og ikke til kompetanseheving blant de barnehageansatte. Det viktigste for å implementere lovendringene i praksis er kompetansen til de som er nærmest barna

i barnehagen og som er sammen med dem hver dag. Barnehagenes aktivitetsplikt tvinger fram nye rutiner i barnehagene, og det er helt avgjørende at alle de ansatte kjenner godt til dette.

FUB er derfor skuffet over at det ikke er knyttet øremerkede midler til en slik kompetanseheving. Midlene som er lagt inn i regional kompetanseordning for barnehagene sikrer ikke en slik nødvendig kompetanseheving hos de ansatte i barnehagene.

FUB er samtidig fornøyd med at det satses godt med tanke på de mest sårbare barna og barnefamiliene, og at regjeringen øker tilskuddet til økt barnehagedeltakelse både for minoritetsspråklige barn og barn i asylmottak. Det er også viktig og bra at ingen familier skal betale mer enn 6 prosent av samlet skattbar inntekt for en barnehageplass. FUB mener at betaling for kost må legges inn i selve foreldrebetalingen, slik at mattilbudet i barnehagene blir mer likeverdig for alle barn uavhengig av barnehagen de går i, og at det gis mulighet for gradert foreldrebetaling også for kost.

Oppsummert mener FUB

- Det er behov for økte overføringer til barnehagene for å innføre nytt lovverk om psykososialt miljø i barnehagene og det må satses på de ansatte som er sammen med barna i barnehagen
- Det må jobbes for at det er mange nok og kompetente ansatte på hver avdeling sammen med barna gjennom hele åpningstiden.